

QUIM CUBBET

Damià Escudé, un dels animadors de l'Assemblea Democràtica de Girona.

L'Assemblea Democràtica

Parlar, gairebé quinze anys després, de l'Assemblea Democràtica de Girona implica forçosament algunes reflexions prèvies, per justificar el to de l'article. El record pot induir a la nostàlgia i, per consegüent, a la mitificació. D'altra banda, la perspectiva del temps, influïda pels esdeveniments posteriors, pot suscitar el rebuig i la crítica, una mena de revenja del passat. La realitat no sempre té propietats objectives quan nosaltres mateixos en formem part, quan hi som submergits.

L'Assemblea Democràtica de Girona, creada a l'església de Salt el quatre d'abril de 1976 (malgrat que la propaganda impresa cita el mes de març), es constituí com la materialització del moviment unitari a la nostra ciutat (de la qual llavors formaven part oficialment Salt i Sarrià) i es coordinava amb l'Assemblea de Catalunya, com a cadena de transmissió de les campanyes organitzades, amb capacitat per tenir iniciatives pròpies i amb la voluntat de fer efectius els quatre punts: l'amnistia, el restabliment de les llibertats, la recuperació de l'Estatut del 32 i la coordinació de les lluites democràtiques de tots els pobles de l'estat. L'Assemblea de Girona incorporava els partits que existien a la ciutat, sindicats, moviments socials, organitzacions d'independents (com l'Assemblea Democràtica d'Artistes), entitats i membres simplement a títol personal. Gestionada a la fi de 1975, demostrava la voluntat de sortir a la llum pública i de guanyar-se les llibertats que experimentava la societat gironina i demostrava també la fosca passivitat (llevat d'algunes excepcions) que, a les acaballes del

Joan Miró i Ametller

franquisme, havia imperat, per por o per timidesa. Possiblement, l'inici de les activitats universitàries va proporcionar a les inquietuds polítiques un marc nou i més flexible.

No es demanava pràcticament res per incorporar-s'hi. Hom podia declarar que havia estat triat per representar una organització i no presentar cap document per provar-ho. No es discutia el nombre de persones representades. Els partits polítics minoritaris, en principi, tenien la mateixa consideració que els més organitzats. Això vol dir que tothom era important quan es tractava d'obtenir el consens. I que alguns membres, autoqualificats de representants, estaven evidentment sobrevalorats. Es probable que el volum demogràfic de Girona ho permetés, ja que tots ens coneixíem. Es clar que l'opinió d'un partit o una organització forts tenia més densitat i que aconseguir-ne el posicionament favorable era decisiu per convèncer la col·lectivitat. La igualtat no era, per tant, absoluta; però el respecte era mutu. Es a dir, hi havia el sentiment que calia escoltar a tothom. Una de les conseqüències va ser que al principi l'Assemblea de Girona es va decantar a l'esquerra. El manifest fundacional

en va ser una mostra. Era favorable a la ruptura. No era tan radical com alguns haurien volgut, però era més agosarat que no pas uns altres desitjaven. Recollia, més enllà de les declaracions habituals, un programa d'intervenció social basat en el benestar dels ciutadans. L'Assemblea Democràtica de Girona va patir les conseqüències de voler, alhora, ser equilibrada i tenir un cert color. Alguns temes requerien discussions interminables i les intervencions, sovint farcides d'oracions subordinades que feien perdre el fil de les argumentacions, eren feixugues. Però l'Assemblea de Girona va tenir l'encert de saber aplegar esforços, que per separat haurien estat negligibles. Fomentà l'elaboració col·lectiva dels objectius i ho va fer amb caràcter pràctic i productiu. Va tenir errors, és clar, però si se l'ha d'acusar d'alguna cosa és de no haver anat més endavant quan podia fer-ho, i de no analitzar i explicar clarament els errors: un d'ells va ser la manifestació fracassada contra les activitats de la ultradreta (no s'han aclarit mai els motius de la desconvocatòria feta en el darrer moment, quan ja hi havia gent reunida); un altre, responsabilitat dels organismes centrals de direcció dels partits, va ser la indecisió entre ruptura i reforma que va deixar la iniciativa en mans de Madrid.

Els punts fundacionals de l'Assemblea Democràtica de Girona eren els mínims unitaris, sobre els quals ja s'havien posat d'acord els partits anteriorment, en constituir l'Assemblea de Catalunya. La independència de l'Assemblea Democràtica de Girona, per tant, era discutible. No obstant això, va tenir la seva personalitat pròpia, tant en

MITING!

enric marqués
 esteve joher
 joan vidal
 joan miro
 lluisa merino
 ramon llorente
 salvador casanova

3 de desembre pavel·l d'esports a les 8 del vespre

adherir-se a campanyes referides a Girona i la seva rogalia com en organitzar les pròpies. Va dissenyar la manera particular de desenrot-

llar les campanyes de l'Assemblea de Catalunya a Girona. Però, al capdavall, es movia en el marc dels acords centralitzats entre forces polítiques. No obstant això, l'Assemblea Democràtica de Girona, després de la manifestació del vuit de febrer de 1976 a Barcelona (durant la qual va perdre la visió en un ull Just Casero a causa d'una bala de goma disparada per les forces de l'ordre), va exhibir un tret propi. No s'organitzaren altres viatges per assistir a actes unitaris, com ara l'onze de setembre multitudinari, sinó que s'organitzaven paral·lelament a Girona. L'expressió fàctica de la *forma gironina de fer política*.

Això va tenir un efecte positiu. Tot i que en l'acte fundacional l'Assemblea de Girona va reunir unes trescentes persones, la realitat era que les persones actives en política eren relativament poques. De fet, la nostra societat ja no era la que el franquisme s'imaginava ni la que els obrers de la política volíem. No teníem la pràctica dels estats democràtics; érem hereus inconscients de la guerra civil. Per aquesta raó la transició no va representar el daltabaix que alguns analistes profetitzaven. Posteriorment, la consideració popular sobre la manera de ser i de fer dels polítics, la forma actual d'exercir el vot, l'abstencionisme han estat l'estil postmodern de contemplar la vida política, un cop els focs inicials de la novetat s'apagaren. L'any 1976, els grups polítics eren reduïts i la vida dels partits o d'organitzacions com l'Assemblea de Girona depenien de la capacitat de treball i la il·lusió d'algunes persones. Avui encara, la presència pública dels partits depèn del

caràcter més o menys professional que tenen els seus representants. En aquell moment, tanmateix, la vitalitat de l'Assemblea, la re-

ceptivitat popular com a expressió de la voluntat de transformació, un esperit de sacrifici evident (que potser s'arrela en la tradició judeocristiana) i el caire unitari de les activitats constituïen una mena d'amplificador dels esforços unitaris. La població va respondre a les convocatòries de l'Assemblea de Girona. Va ser, per a tots, una escola de política parlamentària i de ciutadania, de respecte mutu a les maneres de pensar diferents.

Això va durar mentre es tractava d'enfrontar-se en bloc al poder central. Quan la possibilitat de la reforma i d'anar a unes eleccions que revelessin les forces de cadascú es va presentar, la unitat s'esquerdà i qualsevol intent per fer-la subsistir, tot i que era discutida incansablement a Girona, depenia de decisions ja adoptades per les executives o els consells centrals dels partits. Era natural. Si, fins aleshore, els membres de l'Assemblea Democràtica de Girona eren respectats per les seves idees a partir d'aquell moment es considerà essencialment qui o què representaven. La independència de criteri ja no era una virtut.

En aquell temps, jo veia en l'Assemblea Democràtica de Girona una manera de fer entendre la política com a activitat inherent a la personalitat humana. No de forma abstracta sinó directa. La via per evitar la professionalització de l'exercici de les ides. La solució per al contacte continu entre representants i representats. La fórmula per estalviar-se la macrofàgia indiferent dels organismes estatals. La unitat d'acció, apresada en una pràctica quotidiana, encara forma part del meu sistema de valors. ✧

